

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisning i
svenska som andraspråk i årskurs 7–9 vid
Sorgenfriskolan i Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningen i svenska som andraspråk. Frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning skapar rektor organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet?
2. I vilken utsträckning gör rektor en bedömning av god kvalitet avseende elevernas behov av svenska som andraspråk?
3. I vilken utsträckning genomförs undervisningen i svenska som andraspråk enligt kursplanen och med god kvalitet?
 - a) I vilken utsträckning täcker undervisningen kursplanens centrala innehåll?
 - b) I vilken utsträckning genomförs undervisningen på ett sådant sätt och på en sådan nivå att alla elever oberoende av könstillhörighet har möjlighet att nå så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven i ämnet?
 - c) I vilken utsträckning genomförs undervisningen på ett sådant sätt att den ger alla elever oberoende av könstillhörighet rika möjligheter att kommunicera på svenska och uttrycka ett komplext innehåll utifrån sin kunskapsnivå?

Bedömningen för respektive område (frågeställning 1 och 2 samt underfrågorna 3a-3c) görs i tre nivåer - *hög utsträckning*, *i delar* och *låg utsträckning* - utifrån Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier för granskningen. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar kan Skolinspektionen rekommendera att ett utvecklingsarbete behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder och resultat begärs i så fall av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i hög utsträckning inom hela det granskade området kan Skolinspektionen lämna framåtsyftande kommentarer som stöd för skolans arbete med att ytterligare utveckla verksamheten.

Kvalitetskriterierna är Skolinspektionens uttolkning av *författningar inom skolområdet*, *forskningsöversikter* samt den erfarenhet som Skolinspektionen har fått genom sin samlade *tillsyns- och granskningsverksamhet*. Avgränsningar har gjorts inom respektive bedömningsområde. Skolinspektionen gör i sin granskning därför inte anspråk på att vara allomfattande.

Granskningen genomförs i 30 skolor och i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Skolinspektionen besökte Sorgenfriskolan den 4, 6 och 8 februari 2019. Besöket genomfördes av Malin Lundquist och Tobias Thorén. Elever som läser svenska som andraspråk, lärare som undervisar i ämnet och rektorn intervjuades vid besöket. Dessutom har lektionsobservationer och dokumentstudier genomförts.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.¹

¹ Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/SVA/>

I samband med kvalitetsgranskningen har brister i verksamheten uppmärksammats, som hanteras i särskild ordning, se *Tillsynsbeslut 2019-04-15 (dnr 2019:3573)*.

Beslut

1. Organisatoriska förutsättningar

Skolinspektionen bedömer att rektorn i delar skapar organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet. Rektorn behöver därför inleda ett utvecklingsarbete för att organisera och utveckla verksamheten med syfte att skapa förutsättningar för en kvalitativ undervisning i svenska som andraspråk.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Skolinspektionen bedömer att rektorn i delar gör en bedömning av god kvalitet av elevers behov av svenska som andraspråk. Rektorn behöver inleda ett utvecklingsarbete för att säkerställa att det görs en bedömning av god kvalitet om elevers behov av att läsa svenska som andraspråk kvarstår.

3a. Undervisningens innehåll

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk i delar planeras och genomförs så att hela det centrala innehållet behandlas. Huvuddelen av eleverna får undervisning i svenska som andraspråk, men för några elever planeras och genomförs undervisningen utifrån kursplanen i svenska. Då detta är en brist hanteras det i särskild ordning.

3b. Undervisningens kvalitet och nivå

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hög utsträckning genomförs på ett sådant sätt och på en sådan nivå att elever, oavsett könstillhörighet, har möjlighet att nå så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven i ämnet.

3c. Elevers möjligheter att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i delar genomförs på ett sådant sätt att eleverna ges rika möjligheter att kommunicera på svenska och uttrycka ett komplext innehåll utifrån sin kunskapsnivå.

hög utsträckning
2019-05-13
Rättelse enligt
36 § förvaltnings-
lagen (2017:900)
/Sli

Skolinspektionens bedömningar

1. Organisatoriska förutsättningar

Författningsstöd

2 kap. 10, 13 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen (2011:185)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Här bedöms i vilken utsträckning rektorn arbetar för att undervisningen ska bedrivas av behöriga lärare som ges relevant kompetensutveckling, samt om rektorn organiserar undervisningsgrupperna utifrån elevernas behov och kunskapsnivå i svenska. Vidare bedöms i vilken utsträckning rektorn leder och utvecklar ämnet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn i delar skapar organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet. Skälen till bedömningen är att tjänstefördelningen utgår från lärares behörighet samt att lärarna samverkar kring undervisningen i ämnet. Däremot har rektorn inte säkerställt att organiseringen möjliggör en gynnsam språkutveckling för alla elever. Rektorn har inte heller säkerställt att alla elever läser utifrån kursplanen i svenska som andraspråk. Undervisningen och resultaten i ämnet följs inte heller upp och analyseras i sådan utsträckning att det finns underlag för att utveckla såväl organiseringen av ämnet som själva undervisningen.

Behörighet och kompetensutveckling

På skolan finns en legitimerad och behörig lärare i svenska som andraspråk.

Tjänstefördelningen utgår från att använda den befintliga kompetensen och all lärarens undervisningstid används till att undervisa i svenska som andraspråk. Utöver det är det ytterligare en lärare som undervisar i ämnet. Lärarna som undervisar i ämnet samarbetar tätt. Till exempel hjälper den behöriga läraren till att synliggöra att vissa fel som upprepas av andraspråkselever kan bero på meningsbyggnaden i elevens modersmål. Undervisande lärare kan sedan arbeta vidare med grammatiken utifrån den vetenskapen. Lärarna samarbetar även kring bedömning av elevernas kunskapsutveckling.

Det senaste läsåret har varken den behöriga eller den obehöriga läraren haft någon specifik kompetensutveckling som kan kopplas till svenska som andraspråk. Det har funnits möjlighet till kompetensutveckling, men andra områden har prioriterats. Tidigare läsår har behörig lärare tagit del av bland annat kommunens utvecklingsinsatser kring ämnet svenska som andraspråk.

Organisering

Det är tydligt för elever och lärare vilka elever som läser svenska som andraspråk. I huvudsak sker undervisningen i separata undervisningsgrupper, en grupp för respektive

årskurs. Några elever som har kommit längre i sin språkutveckling läser i samlad klass². Undervisande lärare har bestämt denna uppdelning då de har gjort bedömningen att det gynnar elevernas språkutveckling på bästa sätt. I de separata undervisningsgrupperna finns det en stor variation i elevernas språkutveckling. Det finns elever som precis har börjat i svensk skola samtidigt som det finns elever som har läst hela sin grundskola i Sverige. Granskningen visar att det finns svårigheter att möta enskilda elevers behov av stöttning i undervisningen. Det resulterar i elever som inte i tillräcklig grad blir delaktiga i undervisningen.

Eleverna som läser i samlad klass undervisas emellertid inte utifrån kursplanen i svenska. Det har inte skett någon avstämning lärarna emellan för att säkerställa att eleverna får ta del av det centrala innehållet i ämnet svenska som andraspråk. Att elever inte får undervisning efter rätt kursplan är en brist. Skolinspektionen har därför upprättat ett separat tillsynsbeslut.

Utveckling av ämnet

Resultaten i ämnet svenska som andraspråk följs upp precis som i alla andra ämnen. Rektorn är medveten om att resultaten i ämnet är låga och att resultaten varierar från år till år. Någon särskild uppföljning av kvaliteten på undervisningen i ämnet utifrån resultaten har dock inte gjorts. Inte heller har skolan följt upp och analyserat eventuella skillnader mellan pojkar och flickor när det gäller resultat och måluppfyllelse eller andelen som läser ämnet. Däremot görs uppföljning på individnivå och elever erbjuds bland annat läxhjälp och lovskola för att öka måluppfyllelsen.

Ett undervisningstillfälle i veckan i årskurserna 8 och 9 ägnas åt att undervisningen i svenska och svenska som andraspråk inriktas på texter och arbetsuppgifter som elever arbetar med i andra ämnen. Arbetssättet har utvärderats och en av fördelarna är att eleverna motiveras då de ser att de lyckas bättre i andra ämnen. Resultaten i de samhälls- och naturorienterande ämnena har höjts sedan skolan införde arbetssättet. Arbetssättet används inte i årskurs 7 då läraren bedömer att de elevernas språkutveckling inte gynnas av att använda undervisningstiden på det sättet. Skolan arbetar även med vissa ämnesövergripande teman där svenska som andraspråk ingår. Under höstterminen arbetade de till exempel med valet.

Ämnet svenska som andraspråk har samma status bland lärare och elever som övriga ämnen, till exempel svenska. Såväl lärare, rektorn och elever har uppfattningen att eleverna är nöjda med undervisningen.

Lärarna som undervisar i svenska som andraspråk respektive svenska planerar undervisningen tillsammans. Det finns tid avsatt för sambedömning och i samband med de nationella proven sker alltid en sambedömning. Kring de elever som läser i samlad klass sker ett tätt samarbete lärarna emellan. Exempelvis samarbetar de om hur vissa moment behöver anpassas utifrån att eleverna läser svenska som andraspråk, till exempel att elever får instruktioner i flera olika led, men även kring bedömningen av elevernas kunskaper.

² Med undervisning i samlad klass menas att undervisningen i svenska som andraspråk bedrivs parallellt och integrerat tillsammans med undervisningen i ämnet svenska. Med separat undervisning menas att undervisningen i svenska som andraspråk bedrivs separat från undervisningen i ämnet svenska i egen undervisningsgrupp.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn organiserar och utvecklar verksamheten med syfte att skapa förutsättningar för en kvalitativ undervisning i svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver skapa organisatoriska förutsättningar för en kvalitativ undervisning i svenska som andraspråk för alla elever. Det handlar främst om att organisera undervisningen så att heterogeniteten av elevers språkutveckling beaktas då lärmiljön utformas.

Av skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. I Skolverkets allmänna råd betonas vikten av att rektorn med utgångspunkt från de nationella målen följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevers lärande och utveckling. För att kunna följa måluppfyllelsen behöver man också få svar på vilka följder organiseringen av undervisningen får för elevernas lärande och utveckling.³

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att organisera verksamheten så att förutsättningarna för en kvalitativ undervisning i svenska som andraspråk är goda. Det handlar om att organisera undervisningsgrupperna utifrån en bedömning av vad som bäst gynnar elevernas språkutveckling.

På Sorgefriskolans högstadium ges eleverna undervisning i ämnet antingen i separata undervisningsgrupper eller i samlad klass. I de separata undervisningsgrupperna är heterogeniteten stor gällande elevers språkutveckling. Det finns elever som precis har börjat i svensk skola samtidigt som det finns elever som har läst svenska som andraspråk hela sin grundskola. Av intervju med lärare framgår att det är svårt att utforma lärmiljön så att de eleverna får de utmaningar och den stöttning som de behöver utifrån såväl sin språkutveckling som skolbakgrund. Även om Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hög utsträckning bedrivs på rätt nivå och med kvalitet samt rika möjligheter att kommunicera, finns det elever som inte kan tillgodogöra sig undervisningen, vilket bekräftas av lektionsobservationerna.

³ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, s.28

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Författningsstöd
2 kap. 10 § skollagen
5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen
Lgr 11, 5 Kursplaner

Här bedöms i vilken utsträckning rektorn gör en bedömning av god kvalitet avseende elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn i delar gör en bedömning av god kvalitet av elevers behov av svenska som andraspråk. Skälen till bedömningen är att rektorn beslutar om en elev ska läsa ämnet. För nyanlända elever görs behovsbedömningen på en central enhet i kommunen. Om elever tidigare har gått i en annan svensk skola gör Sorgenfriskolan inte en egen bedömning utan utgår från det tidigare beslutet. Det saknas dessutom en praxis och rutiner kring bedömningen om en elevs behov av ämnet kvarstår.

Bedömning av elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk

När nyanlända elever kommer till skolan har det gjorts en kartläggning och bedömning av elevens behov av svenska som andraspråk på en central enhet i kommunen. Då elever kommer från en annan skola utgår rektorn från det tidigare beslutet. Om de får signaler från den avlämnande skolan att behovet av svenska som andraspråk eventuellt inte kvarstår, görs en kompletterande kartläggning av ansvarig lärare. Rektorn fattar beslut om vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk och det är tydligt för alla.

Det finns elever på högstadiet som har läst svenska som andraspråk under hela grundskolan och ibland har ansvarig lärare uppmärksammat att det har funnits behov av att göra en omprövning av enskilda elevers behov av ämnet. Läraren bestämmer från fall till fall hur uppföljningen ska göras och vilket underlag som behövs för den kompletterande bedömningen. Lärare samverkar och bedömer om elevernas språkutveckling bäst gynnas av att få undervisning i samlad klass eller om en elev istället ska läsa svenska.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att det görs en bedömning av god kvalitet om elevers behov av att läsa svenska som andraspråk kvarstår.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att det görs en bedömning av god kvalitet avseende elevers fortsatta behov av att läsa ämnet.

Av skolförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas om det behövs och ersätter då undervisningen i svenska. Rektorn beslutar om undervisningen i svenska som andraspråk för en elev.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tar fram rutiner för hur och när behovsbedömningar ska göras och att bedömningarna görs utifrån beprövade metoder. Av skolförfattningarna framgår det inte hur länge en elev ska följa kursplanen i svenska som andraspråk, eller på vilka grunder man kan avgöra om en elev ska byta till svenska.

Det som avgör är formuleringen "om det behövs". Det innebär att rektorn behöver ta reda på om eleven gagnas bäst av att följa kursplanen i svenska som andraspråk eller inte. Det finns inget svar i regleringen hur man tar reda på det. Enligt Nationellt centrum för svenska som andraspråk behöver en kvalitativ bedömning av elevens hela språk göras, till exempel genom en performansanalys. Kännetecknande för elever som behöver svenska som andraspråk är att deras kognitiva utveckling har kommit längre än deras svenska språk så när tanke och språk är på samma nivå kanske det är så att eleven kan följa kursplanen i svenska istället.⁴

Eftersom forskning pekar på att det tar 6-8 år att utveckla ett välfungerande skolspråk⁵ är det av vikt att utarbeta en praxis för när och hur en bedömning ska göras för att säkerställa att elever ges undervisning i det ämne som bäst gagnar elevens språkutveckling.

3a. Undervisningens innehåll

Författningsstöd
Lgr 11, 5 Kursplaner

Här bedöms i vilken utsträckning undervisningen täcker kursplanen centrala innehåll.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk i delar planeras och genomförs så att hela det centrala innehållet behandlas. Skälen till bedömningen är att undervisningen som bedrivs i separata grupper planeras och genomförs utifrån det centrala innehållet för ämnet. Däremot utgår undervisningen i den samlade klassen från kursplanen i svenska och lärarna har inte säkerställt att de integrerade eleverna undervisas utifrån hela det centrala innehållet i kursplanen för svenska som andraspråk.

Undervisningens innehåll

För undervisningen som bedrivs i de separata grupperna finns en övergripande läsårsplanering. Planeringen omfattar de kunskapsområden som ingår i kursplanen för svenska som andraspråk. Av granskningen framgår att de innehållspunkter som särskiljer ämnet från svenska ingår i undervisningen, till exempel språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i skolans ämnen när det egna svenska språket inte räcker till samt svenska språkets prosodi och uttalets betydelse för att göra sig förstådd. När det gäller eleverna som läser svenska som andra språk i samlad klass utgår inte undervisningen från ämnets kursplan. Som framgår ovan hanteras detta i särskild ordning och grunden för bedömningen framgår av tillsynsbeslutet.

⁴ Nationellt centrum för svenska som andraspråk; <https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/n%C3%A4r-ska-en-elev-sluta-l%C3%A4sa-svenska-som-andraspr%C3%A5k-1.107734>, 2019-04-10

⁵ Skolverket (2012), Greppa språket. Vardagsspråk och skolspråk s. 39

3b. Undervisningens kvalitet och nivå

Författningsstöd

1 kap. 4 och 5 §§, 3 kap. 3 och 14 §§, 10 kap. 20 a § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Här bedöms i vilken utsträckning undervisning genomförs på ett sådant sätt och på en sådan nivå att alla elever oberoende av könstillhörighet har möjlighet att nå så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven. Särskilt bedöms i vilken utsträckning undervisningen kännetecknas av de framgångsfaktorer som vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefulla.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hög utsträckning genomförs på ett sådant sätt och på en sådan nivå att elever har möjlighet att nå så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven i ämnet. Skälen till bedömningen är att undervisning utgår från ett andraspråksperspektiv och omfattar flera av de framgångsfaktorer som främjar andraspråksinläring. Även om undervisningen sammantaget håller en hög nivå, kan undervisningen om ord och begrepp ytterligare utvecklas. Det har i granskningen inte framkommit annat än att elever oberoende av könstillhörighet har lika möjligheter att nå långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven.

Undervisningens kvalitet

Såväl undervisningen i samlad klass som i separata grupper utgår från ett andraspråksperspektiv. Undervisningen har ett tydligt fokus på att arbeta med ett modellerande arbetssätt. När eleverna till exempel ska skriva en artikel har de först läst ett antal artiklar, diskuterat viktiga begrepp och gemensamma språkliga och layoutmässiga drag för texttypen för att därefter skriva en egen artikel. Under skrivprocessen lyfter läraren fram olika elevexempel för att visa hur uppgiften kan lösas och eleverna ges möjlighet att diskutera och ställa frågor. Läraren ger synpunkter på elevernas texter som de sedan bearbetar. Andra strategier som används är att ta hjälp av bilder som en gemensam referensram i diskussioner eller att till delar arbeta med cirkelmodellen vid till exempel en ny textgenomgång. Undervisningen har ett tydligt fokus på inläring av nya ord. När eleverna till exempel läser texter uppmärksammas nya ord. I de separata grupperna uppmuntras eleverna att använda sitt modersmål som ett redskap för att förstå och sedan förklara innehållet på svenska.

Även om Skolinspektionen bedömer att undervisningen håller hög kvalitet, kan arbetet med att utveckla elevernas ordförråd utvecklas ytterligare. Vid såväl planerad som spontan undervisning om ord är det viktigt att bedöma vilka ord som är viktiga för eleverna att lära sig. På ett par observerade lektioner var urvalet av ord inte genomtänkt utan mer slumpmässigt, vilket kan innebära att eleverna arbetar med ord och begrepp som inte är relevanta.

Undervisningens nivå

Undervisningen är kognitivt utmanande och har en genomsnittlig hög svårighetsgrad. Eleverna arbetar med utmanande uppgifter som att till exempel läsa artiklar i en nyhetstidning. Först diskuterar de innehållet tillsammans och sedan gör de en skrivuppgift som är kopplad till artikeln. Intresset för artiklarna är stort hos flertalet av eleverna då det berör elevernas vardag och flera av eleverna har antingen hört eller läst om nyheterna på

andra medier och har på så sätt en förförståelse av innehållet. Utifrån elevernas individuella språkutveckling planerar lärarna vilken stöttning eleverna behöver i de olika sammanhangen. För elever som får undervisning i samlad klass kan det handla om att de får skriva en text i fler steg än vad elever gör som läser svenska. Som framgår ovan under bedömningsområde Organisatoriska förutsättningar finns det dock exempel då undervisningen inte i tillräcklig grad anpassas utifrån elevers språkliga nivå.

3c. Elevernas möjlighet att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll

Författningsstöd

1 kap. 4 och 5 §§, 3 kap. 3 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Här bedöms i vilken utsträckning eleverna oavsett könstillhörighet ges möjlighet att kommunicera på svenska och uttrycka ett komplext innehåll utan att det ställs för tidiga krav på språklig korrekthet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hög utsträckning genomförs på ett sådant sätt att eleverna ges rika möjligheter att kommunicera på svenska och uttrycka ett komplext innehåll utifrån sin kunskapsnivå. Skälen till bedömningen är att lektionsstrukturen ger eleverna flera och varierande möjligheter till att kommunicera tal och skrift. Att det skulle finnas någon skillnad i det avseendet beroende på elevers könstillhörighet har inte framkommit.

Elevers möjligheter att kommunicera på svenska

Eleverna ges rika möjligheter att kommunicera på svenska i undervisningen. Vanligt förekommande inslag på lektionerna är att elever och lärare tillsammans repeterar föregående lektions innehåll muntligen. I undervisningen ges eleverna även möjlighet att i smågrupper diskutera till exempel innehållet i sina texter eller den skönlitterära text som de gemensamt arbetar med. Eleverna kan med hjälp av andra elevers språkkunskaper eller med lärarens handledning uttrycka komplexa sammanhang. De skriftliga uppgifterna är av varierande karaktär och de bearbetas olika utifrån vad syftet är med uppgiften. När eleverna till exempel skriver en sammanfattning av en artikel, ges eleverna mycket tid att bearbeta sin text, till exempel genom att de pratar om innehållet med såväl lärare som elever och att de får återkoppling på texten av läraren. Ibland får eleverna istället snabbt skriva ner tankar och funderingar kring en skönlitterär text, till exempel utifrån frågan hur eleverna tror att huvudpersonen tänker och känner utifrån det som nyss har hänt i texten som de läser.

Samtidigt som eleverna ges rika möjligheter att kommunicera på svenska finns det emellertid elever som inte deltar då nivån inte är tillräckligt anpassad till de elever som inte har kommit så långt i sin språkutveckling. Se tidigare bedömningsområde Organisatoriska förutsättningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 januari 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se.
Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2018:7752) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Lundquist

Malin Lundquist
Föredragande
Signerat av: Malin Lundquist

X Sofia Lindstrand

Sofia Lindstrand
Beslutsfattare
Signerat av: Sofia Lindstrand

I handläggningen av ärendet har även utredarna Hans-Göran Arvidsson, Tobias Thorén, samt avdelningsjurist Stina Nilsson medverkat.

Bilaga: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Sorgenfriskolan har 30 elever som läser svenska som andraspråk i årskurs 7–9. Flertalet av eleverna som läser svenska som andraspråk ges undervisning i ämnet i separata grupper. Några få elever får sin undervisning integrerat i en samlad klass som undervisas i svenska.

Läraren som undervisar i svenska som andraspråksklasserna är legitimerad lärare och behörig i ämnet svenska som andraspråk för årskurserna 7–9. Läraren som undervisar de integrerade eleverna är legitimerad lärare och behörig i svenska för årskurserna 7–9.